

Medlemsbrev september 2020

Våren och sommaren 2020 har varit annorlunda på många sätt, och vi har fått anpassa oss efter de nya förutsättningar som coronasmittan medfört. Men sol och värme i juni och en regnig och ganska kall juli som avlöstes av ett bra skördeväder i augusti har gett förutsättningar för relativt god tillgång på både brödsäd och foder till djuren. Vi bör kunna räkna med att det inte ska råda någon brist på livsmedel den närmaste tiden. Det var ändå något förvånande att regeringen i mars kallade till möte med livsmedelssektorn i oro över att vår livsmedelsberedskap inte skulle klara en influensa-epidemi. Man kan fråga sig om det inte finns någon löpande koll på läget? Det är ju en bransch som domineras av några få stora livsmedelsjättar. Nåväl regeringen och branschföreträdarna konstaterade raskt att det för närvarande inte råder någon brist i livsmedelsförsörjningen. Däremot ställer vi oss frågan hur det skulle gå på lite längre sikt? Om vi inte längre kan importera livsmedel eller drivmedel och andra produktionsmedel som behövs i jordbruket. Vi får hoppas att den inriktningsproposition för totalförsvaret som regeringen utlovat inte tappar bort frågan om den långsiktiga livsmedelsförsörjningen vid höjd beredskap, avspärningar, oroligheter i världen eller krig.

Vår förening har som många andra ideella organisationer fått anpassa verksamheten efter den nya situationen. Medverkan i seminarier, mässor, Almedalsveckan och liknande sammanhang har inte varit möjlig. Arrangemang där vi normalt får tillfälle att träffa mycket folk och kan föra ut information om jordbruksmarkens värde. Det innebär också att det organisationsbidrag som vi fått från Naturvårdsverket inte kan användas som det var tänkt. I stället blir det en film om jordbruksmarkens värde. Filminspelningen pågår för närvarande och det är journalisten Tina Marie Qviberg, känd bl.a. för program i både radio och TV, som med entusiasm tagit på sig uppdraget.

Guldklövern till Den Goda Jorden

Vår förening delar varje år ut belöningar till personer som gjort värdefulla insatser för att slå vakt om jordbruksmarken. Det var därför glädjande att föreningen fick ta emot Guldklövern från Centerpartiet i Halland. Prisutdelningen skedde den 17 juli i Vastad. Motivering: "Den Goda Jorden gör ett viktigt arbete

för att Sveriges åkermark ska skyddas och bevaras, så att vårt framtida behov av livsmedel och energi kan tillgodoses. Deras arbete inspirerar många politiker och enskilda att på olika sätt söka ökad kunskap och driva frågan om vad som behöver göras för att säkerställa matproduktionen för framtida generationer."

Ordförande Anne-Marie Lindén

Juridiskt biträde

Föreningen konstaterar att planläggning och exploatering av jordbruksmark pågår i många kommuner även där det borde finnas möjlighet till alternativ lokalisering av bostäder och verksamheter och trots att rättspraxis är mycket tydlig. Vi söker nu någon, som mot arvode kan biträda föreningen i yttranden och överklaganden av kommunala beslut. Vi är tacksamma för tips om du har någon kontakt som skulle kunna åta sig att bevaka föreningens intressen.

Rättsläget har skärpts

Under de senaste månaderna har Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) avgjort några ärenden som gäller utnyttjande av brukningsvärd jordbruksmark för andra ändamål. Det gäller bl.a. en lagringsplatta för kommunalt avloppsslam, som därefter skulle spridas på jordbruksmark. MÖD förbjöd anläggningen på den plats som var planerad med stöd av 3 kap. 4 § miljöbalken (MB 3:4) eftersom den på ett varaktigt sätt skulle ta jordbruksmark i anspråk. I ett annat mål konstaterade MÖD att lagen inte hindrar att brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för en byggnad som behövs för den egna jordbruksverksamheten.

I en dom från 2018 konstaterade MÖD: "För att marken på en fastighet ska omfattas av MB 3:4 krävs att fastigheten är taxerad som jordbruksenhet", men i juni 2020 ansåg MÖD efter en ingående utredning att fastighetstaxeringen inte ska vara avgörande för om MB 3:4 är tillämplig. Detta orosmoln är nu borta. Risken för att MB 3:4 sätts ur spel genom omtaxering av en jordbruksfastighet är nu undanröjd.

Domarna är klagande och visar att MÖD tolkar lagrummet mycket strikt och att det i praktiken är en stoppregel. Exploatering av brukningsvärd jordbruksmark får endast ske när alla andra möjligheter är uttömda. Vi förväntar oss att kommunala beslutsfattare sätter sig in i rättsläget och handlar därefter.

Presentation av nya styrelsemedlemmar

Vid årsmötet i mars valdes två nya medlemmar in i vår styrelse. Därmed breddas vår kompetens och vi får en bättre geografisk spridning på styrelsemedlemmarna. De nya medlemmarna är:

Adam Slottner, 49 år, Kristinehamn

Adam Slottner bor på en gård söder om Kristinehamn i sydöstra Värmland, ett par kilometer från Vänern. Han är engagerad i många saker, t ex som fotbollstränare, fritidspolitiker, LRF, jakt, miljöfrågor, scouter, och lite mer. Adam är utbildad Vilt- och naturvårdstekniker och inom lantbruk. Han har arbetat i lantbruk, haft skogsårdsföretag och arbetat med försäljning och marknadsföring inom skogsmaskinbranschen. Numera driver han ett ekologiskt lantbruk med köttdjur, får och ett gårds-slakteri där de även gör en hel del legoslakt åt kunder.

Ivan Forsman, 29 år, Lund

Ivan Forsman är utbildad till landskapsarkitekt med stort intresse för hållbar stadsbyggnad och markplanering. Är också intresserad av grafisk design och kommunikation, som även det är frågor han jobbar med för föreningens räkning. Han arbetar annars på Tetra Pak som labb-assistent och bor i Lund med sin flickvän. Gillar att resa med tåg eller cykel, såväl inom Sverige som utomlands.

Överklagande av planärenden

På föreningens hemsida www.dengodajorden.se finns en undersida med rubriken "Synpunkter på planärenden". Där hittar ni vår egen vägledning för agerande i planärenden och exempel på överklaganden och yttranden som vi lämnat i olika planärenden. Använd gärna detta som inspiration till egna skrivelser. Vill ni att föreningen ska skriva under måste vi se skrivelsen innan den skickas in. Där finns även länkar till Naturskyddsföreningen som även de tagit fram en handledning för hur man kan påverka den kommunala planeringen.